MAJESTAS
CLAVARUM
CONFOEDERATA

Deo consangvineis, Orbi Salutaribus

Patriæ dilectis

CRUCIBUS

ILLUSTRISSIMI & EXCELLENTISSIMI

DOMINI.

D. STANISLAI

In POTOK

POTOCKI

Excubiarum M. D. L. Generalissimi Præfecti, Rubiessowiensis, Opalen: &c. Capitanei, Illmi: Castella: Cracov: Magniduc: Exercituum Regni, Gloriosissimi Filij.

&

ILLUSTRISSIMÆ ac EXCELLENTISSIMÆ

DOMINÆ,

D. MARIANNÆ

In Rozdoł & Rejowiec

RZEWUSKA

Illmi: Palat: Podlachiæ, Exerc: Regni Campiduc: Filiæ

Æternitati

SIGNATA

A Swiersciano Mercurio Collegij Chelmensis Scholarum Piarum

In Hymenales triumphos

DEDUCTA.

Anno Confœderatæ cum Carne Maiestatis, Domini Exercituum M. DCCXII. die Aprilis.

VARSAVIÆ Typis S. R. M. Collegij Scholarum Piarum.

In
Illustrissima POTOCCIORVM Arma

Tergeminos fasces, satis est habuisse Quirino;
In CRUCE stat Terna, ter decumanus honor.
Sive Gradus celsos, ad maxima Culmina, dicas,
Hâc Augusta, Lechis, itur ad ostra viâ.
Seû belli scalam; validas hâc itur ad arces;
Portendit Ducibus certa trophæa suis.
Sive Poli tractum, quod seriùs esse volemus;
Aurea per Vestras itur ad astra CRUCES.

ILLUSTRISSIMI NEOSPONSI.

Quæ fama Regum, ? quæ popularibus,
Exempta curis Purpura Principum ?
Veſtris remiſit fæderari
Luminibus, jubariq; magno ?
Quis non in alti vincula Sangvinis
Aſpirat Ordo ? quis titulus Sacer ?
Aut quæ curulis mancipari
Officio meliore vobis ?
Quæ fulgidorum munera faſcium
Servire nolint ? eſtne, RZEWUSCIUS
Quem præteriret, & Tuorum
Grandis honor, NEOSPONSE, Patrum ?
Accenſa magno ſidere Nomina,
Solem, vel ultra, quid radioſius
Si jactet Orbis, ex aprico
Mentis, agunt, Proavûmq; Cælo:
Nec plus ſerenæ lucis inæſtuat,
Cum Thrax Boótes tinxerit aureos
Currus in Amphitrite vaſta,
Quàm pelago generoſioris
Educta præbet gloria Sangvinis.
Qualemq; nunquam purpureâ face,
Aurora ſubminiſtrat Ortum,
Patritijs ſua fama Ceris,
Confœderato murice ſufficit.
Eſt, eſt, avitis lux proba faſcibus;
Nec ſic planetarum coruſcat,
Ut Procerum Numeroſa virtus.
Quid debet iſtis luminibus Polus ?
Quæ terra gignit; quàm bonus eſt dies,

Quem

Quem lux Avorum, quem Gradivi
Flamma parat, momoresq; palmæ ?
POTOCCIANI gloria Nominis
Hoc ardet æstu; sic rutilat Domus
Quam clara Majorum propago
Perpetuis animavit astris.
Sic Martiali fulgida pulvere
Frons Laurearum sustinet Ilion,
Et docta mens, RZEWUSCIORUM
In Patrijs nitet alta curis.
Sed Celsus instat connubialibus
Hymen triumphis ; cedite tristia
Portenta bellorum ; recincto
Ad cytharam, sedet ense, Mavors.
Æternet, ergo, tot Proavûm jubar,
Seris vetustæ Gentis adoreis,
Dilectus æther ; stent in ævum
Per trabeas, titulosq; grandes,
Per castra crebro murice splendidi
Utrinq; Patres ; dulcibus affluat
In vota Nuptorum procellis,
Mite animis, thalamisq; cælum.

Ad votum

Illustrissimis DOMINATIONIBUS
VESTRIS.

Devinctissimi Collegij Chełmensis, Scholarum Piarum.

PANEGYRICUS.

Confæderatam triumphalium Clavarum Majeſtatem, pro fumoſis tædarũ ſplendoribus; incendiaria Martialis gloriæ lumina, pro langventibus Hymenæi facibus; igneum flagrantis Bellonæ Veſuvium, pro molli Erycinæ flammeo; curriculum bellicis, & Olympicis pulveribus calentem, non eſſedum, olorino pulvinari tepens; aciem laurearum meſſe, hoſtiumq; exuvijs refertam, Phlegræorum exercituum ordinibus, & manipulis occupatam, bellicis inundatam Heroum ſudoribus, pro deſcripta Hymenali circino ambage, in ſaltum Heroicis paſſibus emetiendũ, Vobis deferimus ILLVSTRISSIMI NEOSPONSI, quæ in Martiales catapultas, integram Neméen, volucrium ſagittarum officio, jugoſam Meròen, enſibus Lyparen, Clypeis

Græciam, in serta victricia, sylvescentem Cynthum, in aurea Munera, Jllyrium, latepatenti complectatur orbe, necessum, ut non infra dignitatem Celsissimi POTOCCIORVM, RZEWVSCIORVMq; Ducum Gradivi, ingenitæ eorũ fortitudini, æqualia arma; animo vastis imperijs non capiendo, pares victorias; adustis bellorum incendio frontibus, justam temperiem; exantlatæ virtuti, non inferiùs pretium; Connubiali gloriæ, vectigal deponat luminosum. Vulgaris hæc est Hymenæi lætitia, ad numerum, & suave argutæ chelys jurgium, civiles Laconico pedemate relaxare animos; innutrita Aboriginum Magnitudini, Procerum corpora, nisi bellicâ testudine, aut acri tubarum celeusmate, moveri in tripudium decet, qui non tam dedolata marmora, vel lævigatam Onycem, quàm dolosam hostium arenam, & læves cum lacertis clypeos, calcare se existimant. Exiguum Martialibus flammis accedit lumen, & raro sinè atra fuligine ignaviæ, quæ aliundè, nisi à tædis ejusmodi, lucere nequeunt. Triumphales,

Saltibus Heroum Mavortia præstat arena

les, aut quicunq; ſint, caſtrorũ ignes, ut intaminatum detegunt nubentium candorem, ita obruunt minores connubiorum faces; quæ tamen in contubernium Martialis ſplendoris admiſſæ, grande pariunt lucis auctoramentum. *In Hæmo Mavors, hoc eſt, in bellorum Aſylo, ſororem ſibi deſponſat Bellonam; Æneæ, in caſtris Lavinia nubit; Achilles, Græciæ cum Aſia ſtrepentibus armis, formoſam Briſeidem vindicat, ut inde colligere liceat*, bellatrices arenas, non verbenis, tantùm, & palmis, ſed myrtis quoq;, & Cypriæ Pæſto patere; atq; Heroicorũ animorum nexus, concatenatis armorũ meliùs unionibus, quàm ſponſalibus fæderari gemmis.

Hoſtiles, inter, virtus Mavortia ſaltus,
Bellaci, ſocios, protegit enſe, toros.

Ita, dum Vos ILLVSTRISSIMI NEOSPONSI inter connubialia adorimur fædera, cruentum Bellonæ choragium inſtitui credimus, in quo, non tam Auguſta paria, quàm in anguſtias imparis animi compulſos hoſtium exercitus,

hinc, inde, à signis profugere, insolenti exitio, demessis capitibus, ad obicem invictæ magnitudinis impingere, barbarâ vertigine, non infra triumphale tantùm vestigium, sed & infra omnem ruinam deijci aspicimus. Nimirum Sarmatici Martis bella, & bellax filia, ILLVSTRISSIMI PALATINI, Palatina Gloria; EXERCITVVM CAMPIDVCTORIS, Mascula Amazon; STANISLAI MATTHÆI, Divinum pignus, MAGNI RZEWVSCII ingens Fama; GRATIOSI PARENTIS, una Charitum MARIANNA; & ex Avis, Proavisq; Exercituum Ducibus, ad bellatrices educatus Clavas, ILLVSTRISSIMVS POTOCCIVS HÆRES; victricium Aquilarum stipatus excubijs, ad belli fretum, STANISLAVS, Excubiarum M. D. L. GENERALISSIMVS PRÆFECTVS, fulmen hostium, Patriæ propugnaculum; Antigono, eô potior, quo plures, quàm, mille Macedones, in se uno exhibens, non aliter in Nuptiali propylæo feriari debuerunt. Auctus præterea

Sanguine, Par, fortem referens ab utroq; Gradivum.

Ery-

Erythræo barbarici cruoris bellacissimus SZRZENIAWA, gestienti fluctu, scuta virorum, gladios, & cassides; hastilia, & Scythiæ jubas, imò integras classes, & armamentaria Martis, ad aram usq; Hymenæi, suo, ex Celsissima Genitrice CHRISTINA PRINCIPE LUBOMIERSCIA, Successori, devehit in exuvias; Bellator KUNICCIORUM MONOCEROS, qui, teste Plinio: nescit, nisi victor abire, *armat in prælia cornu, victrici ungula, hostilem propulsat humum, aut certum ominoso hinnitu, prosperiùs, quàm suo equus Dario, portendens Clavarum imperium, aut ferreas Echionis alicujus, è Campo Martio, provocans legiones, quæ, florenti in ILLUSTRISSIMA LUDOVICA KUNICCIA Matre, Sarmaticâ Junone, Chariti, ad nutus Pompæ Nuptialis excubare possint. Tanto sanguine, tot trophæis, tam grandi armorum apparatu, Vestra ILLUSTRISSIMI NEOSPONSI fæderatur Majestas, dicam, toto etiam cœlo:*

 Eius-

Fert in utroq; ſacras Majorum Stemmate palmas.

Ejuſdem Stemmatis, cum DEO Homine eſtis.
Domeſtica hic benedictionum plenitudo,
expectat vota Hæredum, non ſeqvitur,
in conſanguineis, utriusq; Domùs, Crucibus.
Quid feliciùs?
alere ſpem Domi, non, quærere;
Jnquilina gaudere felicitate, non hoſpite;
Conveſci Numinibus, non fameſcere præſentiam Numinũ.
In uno Crucis ſigno, Conſtantinus Victor;
In tot POTOCCIJS, RZEWUSCIJSq; Crucibus,
Quot erunt triumphi?
Cumulatis ſideribus, ſereniùs cælum.
Auctis facibus, auctius lumen.
Quàm ſplendidè ſemper,
Ut Filij Hominis in cœlo, ſignum,
Ita hæc Procerum ſigna, in Orbe Sarmatico,
apparebunt!
Cœlo inſeruntur luminoſæ mentes,
quœ cœli indolem circumferunt.
Jnfans Jupiter, Aſtris, in Creta educabatur.
Trophæa Civibus, ſupplicia hoſtibus,
Famam Patriæ, infamiam Barbariei,
Notas ſerviles victis, ſerta Victoribus,
Tot CRUCES ominantur.
Eadem herba ſæpë medetur, & intoxicat.
Roſa nectar apibus, venenum ſcarabœis
alit.
Eædem faces buſta, & triumphales ignes accendũt.
Myſæum,
Quæ læſit, ſanat Pelias haſta, Ducem.
Dulce Crucis lignũ, nec in auro dulcorẽ amiſit,
Unde

Unde
ut aureos, ita & ambrosios
Jllustrissimis KRZYWDÆ, & PILAVÆ,
debemus Heroes.
Vltro tamen
Dulces animas suæ propinant Reipublicæ,
non venales exponunt.
Mellea regnorum sæcula
mellei condunt Nestores.
Civilium morum svavitas,
Ut Solijs, ita foro publico
sitim Tantaleam excitat.
Sepeliendo in Oceani, an cladũ? tumulo, Ortui,
ad triumphalem armorum conductum
Tubis Martialibus, pro ære Campano clangentibus,
Fumo Castrensi, pro thure Sabæo,
Nubes ferales, non thimiamata, efflante,
Quoties POTOCCIAS,
RZEWUSCIASq; CRUCES
Vidimus præferri?
Contra inimicos CRUCIS, inimicæ armantur CRUCES.
sibi ipsi sepulchro est omnis gloria,
Quæ Numinis gloriam sepelit.
Scimus, et, in capulis, belligerare CRUCES.
Ad ejusmodi Asteriscos,
Grave semper respirium sub cladibus,
Oriens expertus est.
Bellorum tempestates, & gravida sanguine Nubila,
Tonantem Hammonium Jovem,
& Pluviam Scytharum Phæben,
Quoties benedictæ CRUCES dissiparunt?
Ignei Heroes, armorum siccant procellas.
Hæmoniæ nives Martialibus animis,

Jn gloriæ incendium accenduntur.
Plumbea globorũ grando, aut ſagittarũ imbres,
Quidni virtute CRUCIS fugarentur!
Jmò
ſolo ſui aſpectu, lachrymas hoſtibus,
Cineres Caſtris,
Contritionem Urbibus, pænitentiam Copiјs,
Facilè perſuadent.
Hic, & Macedo ploraſſet, & Hercules ſtetiſſet,
Jlle Oceanum, hic Gades,
uterq; palmarum limitem
habituri.
An?
Depoſitis Capitibus, non galeis tantùm
Obvias ſibi, ſed invias fortitudini,
adoraſſent CRUCES.
Arduum eſt ad victorias iter,
Quod CRUCE graviores occuparunt Duces.
Proſperiùs Laconica Virtus certaſſet,
ſi anguſtias Jſthmi,
jactis CRVCIBVS Veſtris, pro pilis, & ſepibus muniviſſet.
Electos ad cœli Sarmatici Purpuram
Omnes hìc Proceres credideris,
ut potè omnes,
velut prima Reipublicæ Capita, ſignatos.
Quid ſi calcaria dixerim?
Quæ animoſũ RZEWUSCIORUM veſtigium
ut ad prælia, ſic ad imperia excitant?
Martialibus Soleis, Barbarorum Solia calcare, innatum eſt.
Lubricæ hoſtium mentes
Ceſpitare non poterunt, ſemel abjectæ,
Quas profunda SOLEIS affixit veneratio.
Inconſtans hoſtium fides, conſtantiâ Heroicæ virtutis attinetur.

Portam, an Arcum triumphalem? in Solea,
Trophæa in Crucibus, præferentibus Ceris,
Quid non victoriosum?
Jllustres quibusdam Ceræ,
Non cereos, id est in utrumq; flexiles,
sed Adamantinos, id est perennaturos,
Adstruunt triumphos.
Sunt, quibus æternos Mars vectigalis Honores,
Mancipat, innatâ prosperitate, Domus,
In hoc hæmisphærio optimè Patria apricantur sidera
ut scias, affine Nomen Soleæ, Soli.
Quantum verò tantæ gloriæ accessit robur?
Jam à squammato LUBOMIRSCI-
ORUM Neptuno,
Jā ab invicto KUNICCIORUM Monocerote?
utrumq;
JLLUSTRISSIMIS NEOSPONSIS
Cum primo lacte propinatum est.
Virtus Aboriginum, ut sangvis,
Augusta, in Augustos transfunditur Nepotes.
Optimates, non nisi optimos procreant Hæredes.
Raró mali, bonis agnascuntur.
Nescio, quis Xerxes, huic NEPTUNO compedes inijceret;
Nescio quis Hercules,
Pro Alpheo, KUNICCIUM detruncaret UNICORNEM?
Multi, quibus impar qvævis Virtus fuerat,
aliquando Majori succubuerunt.
Xerxis victorias, Leonidæ fortitudo;
Annibalis audaciam, Scipionis animus stitit.
Quot POTOCCIOS, aut LUBOMI-
RIOS Heròës
Tot æstima Achilles;
Animosa THETIS semper Asiæ metus parit.
Quot RZEWUSCIOS, KUNICCIOSq;,

Tot metuendos Jlio Menelaos crede;
ut Trojanus Equus, Græciæ, ita KVNICCIVS Sarmatiæ,
Jn grandes ſe eviſcerat Duces.
Patriæ emolumento Generoſæ pariunt Lacenæ
Uteri acies, ut Bellonæ arena
Heroum feraciſſimæ;
Jmò, inde, in Campum Martium palmari ſaltu proficiunt.
Senſit armatus Septemtrio
In Celſiſſimo SRZENIAWA, Ægea pericula,
Qui liberam ſibi in eo unionum piſcaturam,
Ominabatur, non attigit.
Chalybe indutus, pro ſquamma, Balticus Cancer,
Dum non libertatis tantùm comam, ſed & Equi KUNICCIJ jubã,
Armatis attondere chelis nititur,
ad igneam virtutem erubuit.
Pernicioſa hoſtium fiducia, in ſudoribus Procerum naufragatur.
Spes faſtuoſæ, cum alta perſequuntur,
Obicem in terris reperêre, ad quem impingant.

Longiùs à placido Hymenæi conſortio, Majeſtas confæderatarum Gentium nos amovit ILLVSTRISSIMI NEO-SPONSI. Proprium id eſt excellentis gloriæ, maxima quæq́ſ, ſui admiratione ingenia attinere, quæ dum immenſam, venerabundâ contemplatione intrãt recte geſtorũ congeriem, æqualibus aſtrorũ luci, ſplendoribus abſtracta, pænè extra ſe evehuntur & hærent. Quid ſi ingentes vetuſtiſſimorum Aboriginum exercitus aciem explicaverint, quo fatigio oculi, non mentis ſolùm, delibarentur

imò

imò jam paginas obsident, literarum ordines extendunt, bellicum arietem frontibus eruditis admovent, tubarum clangore eloquentiam acuunt, spoliorum, laurearumq; cumulis obruunt conceptus, prælijs angustant prælum, ut eo digniùs trabeato VESTRO contribuant Hymeni. Orientis exuvias, cicuratam Moldavorum ferociam, Dacicas laurus, mancipatam toties Mæothidem, venatricem pro ferarum gregibus Roxolani Civis Tauricam Dianen, vindicatum Occidentis imperium, donatos libertate Pannones, Austriam suæ securitati assertam, ad Patria metalla damnatos Leones, infascinantes fortunam Lechiæ Finnos, sterilis famæ ad Balthicam arenam Pomeranos, vel repressos, vel investigatos; tot Reges, Principesq; vel defensos, vel profligatos; tot Gentes, Civesq; vel eversos, vel servatos; tot Heròés, Ducesq; vel auctos vel exauctoratos, hinc bellatrices POTOCCIORVM Aquilæ, inde victrices RZEWVSCIORVM Clavæ, in unam connubialium Sacrorum cogunt lauream, ut Nuptia- Tercentos capit hæc acies spatiosa triumphos

 libus

libus ſertis, triumphales aſſocient Coronas. Nimirum, in decumano tot Sangvinum æquore, non imbelles aliquæ nidificant alcyones, quæ armatos, enervi malaciâ, demulceant fluctus, ſed bellicoſi Struthionum animi, qui, & ipſi chalybe Martiali vivunt, & pennis minacibus galearum ferociam augent. Quâcunq; purpuratus hic Oceanus æſtuat ſpumâ, non conchis, ſed clypeis excipitur, Bellonam, non Venerem ablactat. Quidni verò fertiles laurearum vobis exuberent acies, quas hinc exantlatorum Ducum ſudor, inde pingves barbarici cruoris torrentes, humectant in adoreas. Imbelles emaſculati alicujus Erycis, aut Cytheræ umbellas, ignava Iunonis ſtragula, eluxatam Sybarytiden, confæderatæ aſpernantur Cruces, duriorem ceſpitem amant. Ferreum in ſolea veſtigium, aſperum chalybe calcare tramitem, non molles Perſei roſas, edidicit. In Hæmo ſtabulari, trux Cornu, frontisq; feræ MONOCEROS, non in Dionæis antris aſſvevit. Martia ille victima eſt non Caſſandræ cujusſpiam manu, ſed bel-

lacis

lacis Amphiarai gladio Patriæ saluti immolandus. Sub puro Jove, non sub Cyprio laqueari ad belli fulmina exercetur. Dotalitia hæc RZEWVSCIORVM, KVNICCIORVMq́ʒ sidera, Tuorum Aboriginum hæreditariæ infers magnitudini ILLVSTRISSIME NEOPSPONSE. Generosis Nepotibus, hæres est avorum fortitudo. Non sangvinis necessitudinem magis, quàm insignis animi, ætates ætatibus porrigunt; & nullum constantiùs desiderium est, optimo potiendi successore, quàm quoties bonum esse non sufficit, ut ad Majestatem avitæ rectitudinis extollaris. Multa fastigia sunt, quæ sibi altius surrexisse non optant, nec eis optasse expedijt, quàm surrexerùnt; Athlanti, aut Olympo non satis excessisse culmina, nisi sideribus, & superis commisceantur. In hoc, verò, summæ magnitudinis potestas deficere videtur, quod & attolli, & assurgere possit, nullo tamen annorum declivio inclinari, aut minor,

Cùm celso, celsus, sangvine manat honor.

quam fuerit, esse queat. Quicunq; Fabius nascatur, Maximus nascitur, in cunis jam grandi Nomine oppressus. In surculo ad huc Dodonæa quercus, Ammonium Jovem spirat; nec minus prodigium est è Maximis Magnum descendere, quam æsculum in tenues degenerare Myricas.

Fortes creantur fortibus, & bonis
Est in juvencis, est in eqvis Patrum
Virtus; nec imbellem feroces
Progenerant aquilæ columbam.

Inducturi hic eramus, cõmistos Divis Tutelaribus, Augustos Majores Vestros ILLVSTRISSIMI NEOSPONSI, tot Palatinis, Castellanisq;, Curulibus sublimes, Ducum Sago insignes, Regni Ministerijs excellentes, heroicâ virtute non imitabiles, semper honorum fastigijs affixos, & incubantes; cum ipsisq; summa, Poloniæ, Lithvaniæ, Austriæ, fædera, affinem cum Imperio Cæsarum Majestatem, nisi Vestra prius Hymenalia serenioris lætitiæ lumina, in auge venerari expediat. Quamvis ne tot purpuratorum siderum splendoribus adusti

gra-

graventur calami, ſiccentur, repentes per Minervalem glaream ſæpiæ, diſtincta vobis ſerie & panegyri deſudabimus. Liceat interim aliquantùm nuptiali applauſu ſeveriùs laxare ſupercilium, Togâ, ſagoq́ gravem, hilari pompâ attinere Majeſtatem, liceat claſſicis, tripudia; bellis, bellaria; lituis tibias; curis publicis, Curiales interſerere Muſas.

Lectas ex Aſia, Thraceq́ laureas,
Pro ſertis Eryces, frondeq́ Myrtea
Junctorum Procerum billipotentibus
Muſæ frontibus offerant.

Sed cur bella, Sacris connubialibus,
Miſcentur rubeo triſtia ſidere?
Cur Mars Hæmonijs collibus abſtinens,
Permutat trabeæ, Sagum?

Stat victrix acies, ſangvine barbaro,
Helleſpontiacis fulgida cladibus!
Stat ceſpes Danaos, ferre capax Duces
Ipſi par Agamemnoni.

Cùm molles cytharæ, cùm fidicen Deus,
Svavi debuerat ludere jurgio,
Et ſe Patritijs, Pierides chori,
Permiſcere choragijs.

Ceſſit mollis honor, ſcenaq́ luxuum,
Armorum rigidis pulſa nitoribus,
Ceſſit lætities, Martia publicas
Dum res gloria promovet.

Perſtringunt hilares bellica, Principum

 Aures,

Aures, terrifico cornua murmure,
Nudorum cohibet Virgineos minax
Vultus horror Acinacum.
Desudare novo robore militum
Ingentes, video, Sarmatiæ Duces
Celsas emerito pulvere cassides
Inferri superûm thronis.
Terrarum Dominus regnaq́, castraq́
Percellit gladius, fama POTOCCIÆ
Gentis terret Athon, terret Otrym minax
Martis Clava RZEWUSCIJ.
Regni fœderibus nobilis, utraq́
Bis augusta Domus, seu placidas Nurus
Ex voto, thalamis Principibus dedit,
Seu sumpsit sibi conjuges.
Quæ non Bisthonijs terra cruoribus
Pingvis, laurigeras fertilior parit
Messes tot Ducibus? qvis Daciæ latex?
Aut saltus Scythiæ vacat?
Sed ne prorsus, amans pacis Hymen, fera
Inter militiæ signa ferociat,
Dum plectrum melius gaudia postulant,
Celsas tangere sat Domus.
Quamvis Hectoream profuit indolem
Sic laxare jocis, ut memor ardui
Sit semper generis, ruga severior,
Quævis otia temperet.
Pelides validâ Threiciam chelym
Cùm pulsare manu vellet, in aspero
Chironis Gelici nixus erat toro,
Hastam supposuit lyræ.
Innutrita suis pectora laureis
Ægrè

Ægrè dulce melos, ſiſtra Laconica,
Imbelleſq; jocos, mollia Cypridis
Aulæ munera ſuſtinent.
Aut ſi contigerit plauſibus inſeri,
Multâ belligeræ laude ferociæ.
Conſtans in medijs cantibus oris eſt,
Et mentis Dominæ rigor.

Avocat hinc ingenia, & omne Oratorum ſtudium, exporrecta in Patrium, & exoticum Orbem Antenatorum Tuorum Majeſtas ILLVSTRISSIME NEOSPONSE. Imperium Sarmatiæ, imò quotquot ſunt in Europæâ vaſtitate gentes, & dominia, Vrbes, cum civibus, Regna cum Proceribus, pro teſtimonio operoſiſſimæ illorum Virtutis, ad Aulam, & Tribunal Tuum adducimus, ut in encomio tantæ Majeſtatis cauſam apud Te Judicem ſub Tuo patrocinio evincamus. Intrat nobiſcum nuptialem Curiam defenſa conſtanti POTOCCIORVM ſtudio Regia, ſervata conſilijs Patria, inclinata ſententiarum pondere Ruſſia, attonitâ facundiæ ſvavitate Italia, morum maturitate circumſcripta Germania, ſtatuum experientiam, ſupra ſe, admirata Gal-

lia, frugi Heroës venerata Hollandia, gravitate supercilij evicta Hispania, bellatricibus aquilis emensa Asia, triumphis referta Valachia, Moldavia, Græcia, Pannonia, metu concussa Scythia, Arabia, Persia, quæ illi imperia vel trabeati hospites lustrarunt, vel optimi Proceres incoluerunt, vel imperfracti Victores Reipublicæ asseruerunt, vel fulminei Domitores involarunt. Excedit suo alveo Rhenus, assurgit extra Laurentia littora Tyrrhena Nereis, obsessas arcibus ripas deserit Sequana, aurum suum negligit Tagus, merces Batava Amphytrite aspernatur & uniones, Danubius onerato Barbarorum exuvijs accelerat gurgite, ut insignem svadæ Potoccianæ malaciam, sensuum profunditatem, liqvidæ mentis teneritudinem, pectoris candorem, aurea dogmata, eruditionis pretium, animi scopularem fortitudinem, Martialium spirituum vehementiam testantes, Oceano Tuæ influant magnanimitatis. Difficile hoc sane & humanæ, extra conceptum, imbecillitatis crederetur, æquora, torrentes, flumina,

na,

na, in Veſtras contribuere laudes, ſi non naturalis, thaumaturga hæc Virtus POTOCCIIS foret, quæ vel Thracem Caucaſum, in ſui adorationem emovere, ac de Thracia evocare poſſet. Auguſtis Nominibus, res quandoq; etiam ſine ſenſu, ad gloriam ſuffragantur. Sudavit, ad præſentiam Pellæi Principis, ſimulacrum; Stiliconi æther, & conjurati veniunt ad prælia venti; Julio Cæſari, juſſum detumuit pelagus; bellaci Cadmo militaribus manipulis ſteriles Thebarum eviruerunt ſulci: *ſileant jam molles Hymenæi concentus! vocales fidium animas, ad fiduciam minacis Bellonæ exanimari neceſſe eſt. Intrant poſt tot alia documenta, Regnorumq; teſtimonia, intrant non tam paginam, qvàm arenam, Theatrum orbis exercituum, non pacatius Gynæceum, intrant Domitores Aſiæ, fulmina Orientis, flagella Scythiæ, expugnatores Daciæ, pacificatores Sarmatiæ, remotis imperijs metus, adjacentibus tonitrua, Patriæ felicitatis ancilia Illuſtriſſimi Optimates Potoccij, Du-*

Muta viros grandes rerum ſimulacra loqvuntur.

 ces

ces plerumq; Exercitum, aut Regimentarij, prima belli capita, antemuralia Sarmatiæ. Primus sit ZYROSLAVS Ducum palmes, & radix, Boleslai Crispi, rectitudinis eximiæ Heros. Ter sanctæ Cruci rebellem Prussiam, ter subegit, ternâ Cruce donatus, in laborum martialium solamen, & arma, & nomen expugnatæ urbis accepit. Vnde quod Drusus Germanicus, Scipio Africanus, Marius Cimbricus, â debellata Germania, Africa, Cimbria, Romanis, hoc à Pilaviensibus trophæis Zyroslaus Pilawa Poloniæ. Grandis Avorum Ilias, vix Homerico calamo attingenda hinc emanavit, quam solo antiquitatis cultu proseqvimur. In maximis, unde incipias nihil interest, quēcunq; enim recensueris, maximū recensuisti. *A JOANNE tamen POTOCKI Zyroslai sangvinem excitabo, id est ab eo, quo* major non surrexit. *Carolum Hungariæ Regem, armis rebellibus eripuit. Sciat orbis, Potoccios, exterarum etiam Majestatum esse Tutelares, Regnorumq; Angelos. Alter*

Zyroslaus Primus Parens.

Joannes Calor: Reg: Hug: salvat

ter

ter JOANNES Palatinus Podoliæ, Dux Exercituum Regni; avitas Laureas ita sudoribus suis, & Valachorum sangvine rigavit, ut cædendis clavis & honorarijs fascibus sylvescerent. NICOLAVS Procancellarius Regni, Sarmaticæ Aqvilæ nidum, aureus Heros, aureum contexuit, exuvijs hostilibus instravit. Vt verò aureæ mentis Optimas in Curijs, ita ferreæ manûs in castris, ex utroq; Patriæ prodesse nitebatur. JACOBVS Plocensis Antistes, Avitis ensibus & clavis, Pastorale pedum, galeis, Infulas adjunxit. Fecit, inquam, Potocciorum Patritius, ut in Aula Potoccia Patriam sibi Deus fixerit, cùm dotibus sanctis non Divinam solùm dignitatem, sed ipsum Cælum ad se traxit. CHRISTOPHORVS quantum Nomen! ad Rudolphū Imperatorem Orator ex Sarmatia, grandis portitor Patriæ majestatis. BERNARDVS ad Visnioviciam Tartarorum domitor, per Tauricam investigator, ubiq; fulmen. Avidissimi mellei Herois Scythiæ fuci, magno sæpè POTOCCIVM infesta-

Joan: Palat: Podol: Dux Exercituum.

Nicolaus Procancell: Regn:

Jacobus Episcop: Plocen:

Christophorus ad Rudolph: Imp: Orator.

Bernardus Scy[t]arum Victor.

F runt

runt examine, majori jacturà, fumo bellico propulsi, avolarunt. Elicit sibi virtus Heroica hostē, cujus elidat cervices, provocat in aciē, ut suffocet.

Nicolaus General: Podoliæ.

NICOLAVS Generalis Podoliæ, Sigismundi Augusti Trajanus, aurei Nominis Heros, militare ferrum deperijt, ne aurea Sarmatiæ Libertas periret. Totus in castris, privatis commodis dividi non patiebatur; famenti & fidem suam prostituenti Scythiæ plumbeos globos, non auream offam objecit, utpote NICOLAVS semper lupis rapacibus formidandus. Istrum ille nunquam, nisi victor bibit. Invicta Heroum pectora, tutius Regnis propugnaculum, quàm arces & mænia præstant. Murus aheneus est, obdurata in pericula indoles. *JOANNES Palatinus Braclaviensis Patrijs honoribus & fortitudini successit. Audiebatur vox Joannis in desertis Valachiæ, toties pænitentiam fædifrago populo prædicans, quoties classicum cani jussit. Ad Naupactum Achaici sinûs Bistoniam temeritatem naufragari compulit, MICHAELEM*

Joann: Palatin: Braclavien:

Du-

Ducem Multaniæ, alis castrensibus exuit, gladio exarmavit. Nalewaykum Cosacorum primicerium, fundere Patricium sangvinem dedocuit. Donec insigni Moschorum præmissâ strage, ipse ad Smolenscum trumphale caput deposuit in quo Sarmatici fundaretur Majestas Imperij. Gloriosi Heròés ipsos etiam manes officio Reipubl: accomodant, cui vitam impenderunt. *ANDREAS Castellanus Camenecensis. Regiarū amor, summa Crux hostium. Bassarabes ad Craloviam cum armato Turcarum oriente, ad occasum exitij inclinavit. Siemianum Moldaviæ Palatinum, cum Zamoyscio Exercitus Duce, ut imperio, ita amoribus Civium asseruit. In tutelam Regiæ Majestatis, seipsum pro telo, in confæderatos adversùs Principem Equites, ex equo projecit.* Optimum in pericula munimen fides servata Principibus. *JACOBUS Palatinus Braclav: Tonitru belli, ignem è cælo Sarmatico in Valachiam, Multaniam, Tartariam, non evocavit tantùm, sed intulit. Spartanam*

Andreas Castell: Camen:

Jacobus Palatin: Braclava

nam fortitudinem, Latinam fidem amplexus est. Græcis ritibus, Vaticanam Majestatem præposuit. Gemma est coronis regalibus inserenda, intaminata Procerum religio. *STEPHANVS Palatin: Braclav: Corona gentis suæ, armorum nervus, auro domestico ferrum exterorum hostium attrivit. Caucaso, & Hæmo toties lapidatus, retorsit jacula in hostem, ipse chalybeus. A Duce Valachiæ Jeremia, nuptiales concentus, cum Maria Mohilanka filia, non lamentationes, Patriæ invexit.* Connubiorum nexus, regna, non individuales animos stringunt; privatæq; lætitiæ in publicum redundant. *JACOBVS Succamerarius Haliciensis, ANDREAS Vexillifer Podoliæ, NICOLAVS Ductor Cohortium, quanta robora! Moschoviticæ, Bassarabes, Scythicæ satis id declarant victoriæ. STANISLAVS Palatin: Podol: Moldavorum, Turcarũ, Scytharum, Cosacorum, Moschorum, Prussorum, ita victor, ut in communi aliorum Ducum conamine, palmam*

Stephan: Palatin: Braclav.

Jacobus Succamerarius Halic. Andreas Vexillifer Podoliæ. Nicolaus Ductor Cohortium.

Stanislaus Palatinus. Podoliæ.

ipse

ipse tulerit. Gustavo Sveciæ Regi, ne-gustare quidem dulcem Patriæ Libertatis ambrosiã permisit. Coronarũ Stephanus Gẽma, Sarmatici diadematis Tutelã egit, cùm ferreâ hostium coronâ Sarmatia cingeretur. Quo enim melius Stephanoma Regium confugisset, qvàm ad Stephanum? NICOLAVS Palatin: Cracov: Dux Exercituum, quantum Potocciæ Majestatis auctoramentum! Patriæ militiæ vitam impendens, ita pro sanctuario libertatis bellavit avidè, ut vel amissam, in ejus pectore reperisses. Copiarum Regni Imperator, copiam suæ fortitudinis Scythiæ, Valachiæ, Daciæ, sui ipsius, omnibus castris, & Curijs fecit. Dux militem, sine militum censuris egit. Herculi succedit Theseus, magnanimo, magnanimus, bellatori, bellator, Palatino Fratri, Palatinus Sendomiriensis Frater. Tot eum sibi inviderunt subsellia, quot ejus viderunt rectè facta. Emeritus in bellorum acie, Consiliorum telis pugnavit in Lechica Areopago. Palmarius est bellis prospicere, quàm bella ge-

Nicolaus Palatin. Cracov: Dux Exercit: Regn:

Palatinus Sendomiriens. Frater ejus.

rere; pro galea, ratio, & cura regnorum, caput orbis tuetur. STANISLAVS Palatinus Podoliæ, Aquila castrorum, sol Procerum, mens Principum. Ea in suum Optimatem fuit Coronarum propensio, ut innumeris fascibus, toto amore, infinitis tanti viri desiderijs, in Aulam STANISLAI, an virtutum Civilium Palæstram, se demiserit; ea Optimatis nostri erga Regum, populiq; bonum solicitudo, ut aliter conservari non videretur salus publica, nisi beneficio STANISLAI. Castellanã Camenec:, Palatinam Braclavien:, ac tandem Podoliæ purpuram indutus, toties cumulari fascibus debuit, cui par meritis præmium invenire Regia non potuit. Moldavicis, Turcicis, Moschoviticis, Scythicis, Cosaticis, Prussicis, Sveticis laureis coronatus, tot civicas meruit, quot Civilis vitæ insidiatores sustulit. NICOLAVS Palatinus Braclaviens: Campiductor Regni. Quid hoc Augustius Heroe? Campestrem Indolem sub libero Jove semper exercuit, ut ad belli fulmina assvefecisset;

Stanislaus Palatinus. Podoliæ.

Nicolaus Palatin: Braclav.

un-

unde facilè suo Alcidæ victrix Clava eviruit in laureas; Incessit per cruores Tauromatum, non agros tantum; & deserta Valachiæ, excoluit palmis. Arctantur jam tot Palatinis Proceribus conclavia; in angustias cogunt, & ruborē Oratoriæ tenuitati tot murices inurunt; nisi ad Ducum purpuras, decocta, ideoq; maturior svada profecisse aliquid ex maximis, ad maximos videatur. Novā secū infert pompæ nuptiali aciem, STANISLAVS Palatin: Cracov: Magnus Dux Exercituum Regni. Intumulatā cineribus & favillis incendiariorum Scytharum Poloniæ gloriam, per castrensia jejunia, ad vitam & lucem revocavit; Verè Thaumaturgus Ductor! Cudnovias planities, stragibus Tartarorum tumescere jussit, limites furori barbarico in eggestis ossium acervis præfigens. Inconsultæ Szeremeti audaciæ, ferro consuluit, ut priusquam arma sumpsisset, deposuerit. ANDREAS Castellan: Cracov: Campiductor Regni triumphalibus Stanislai insistet vestigijs. Augustus Heros, Augusti vices

Stanislaus Palat: Cracov: Dux Exercituū.

Andreas Castell: Cracov: Campiductor Regni.

Patriæ præstitit; Serenissimo JOANNE III, Austriam cum exercitu Polono vindicante, ANDREAS ut pro limitibus Regni, ita pro Principis Majestate, excubias egit. Exundantem ad Dunajowiec usq; Scythicam Mæotidem, morticinijs Scytharum, pro vallis stitit, & oppressit. Eosdem Andreæ & Crucis inimicos credideris, quos ille dignos Crucibus, in cataclismum proprij cruoris præcipitavit. Quis verò credat? eodem ferè tempore illum, Tauricam Chersonesum in Podolia, & Geticum Orientem in Pannonia cicurasse? Europæam Scythiam, & Asiæ Tyrannos domuisse? Divisit se in tot victorias, cùm dimidium animæ suæ STANISLAVM, Germaniæ auxiliarem dedit. Magnæ spei Heros, à maximis conatibus exorsus est, unde statim avitæ Magnitudinis mensuram implevit, in militari Tyrocinio. Hæmonio Marti, in prætexta congressus, cum arma non sufficerent, se ipso, pro telo usus, oppressit chalybeum Gigantem, suâ ruinâ. Illius tamen letho, revixisse videtur Austria, &

Stanislaus eius filius in prælio Viēnēsi gloriose occubuit.

san-

sangvinem, qvem STANISLAVS fudit, in venas assumpsisse, ut contractum inter funera Civium pallorem, novâ purpurâ tinxisset. Audebitné ulterius Celsitudinem Potoccij Sangvinis deplumata involare oratoria penna? quæ vel ideo plumarum deposuit spolium, ne intemperanti, ultra facultatem, in altum niteretur temeritate. Commune hoc cum superis, Divis Magnatibus, ut videri non possint, coli debeant; Illos Cælum tegit, hos immortalis famæ siparia, utrosq; vel aræ ostendunt fuisse, vel trophæa. *Latere tamẽ Patritia Majestas Illustriss: Castellanũ Camenec: non patitur. In Camenecia Petra suæ, & Regnorũ felicitatis sanctuarium erexit, adversùs qvod Tartarus nunquam prævaluit. Spectavit in illo mundi oculis, cum dolore veterum annorum, ad invidiam præsentis sæculi, ætas antecedanea fulgidam bellorum pulvere frontem, æstuosos Patriæ labores, Principum amicitias, consulendi prosperitatem, quando cruenta hostium prælia animoso frangebat pectore, sub tutore*

Illmus Castellanus Camenecēs.

clypeo, integritatem Patriæ ferebat, Regios amores aucupabatur fidelitate, publicam felicitatem grandi munere succollabat. Non magis Dux, qvàm Parens felicissimus, Principi Insulæ Varmiensi par caput, Pontificali purpuræ æqvales lacertos, Senatoriæ Curuli dignissimum Optimatē obtulit in Filio Illustrissimo THEODORO, postquā Culmēsis solij fastigium meritorum eminentiâ implevisset. In illo Ecclesiastica Majestas speciosiùs regnat, pendet ab ore sacro Christianus orbis, auscultant vocem extrema imperia, verborum magis acumen, quàm armorum, formidant hostes, quoties in trabeato Procerum concilio, Patriæ libertati, Religionis integritati, publicæ paci consilijs suffragatur; summam Liberæ vocis servitutem ratus, uti libertate tacendi, ubi in publica functione detonandum est.

Celsiss. Princeps Theodorus Episcop: Varmien:

Perennet, ergo, Principis Insulæ
Regniq; laudum Maximus Arbiter,
Et serta Divini laboris,
Addat Avûm, Proavûmq; sertis.

Purpurato Antistiti, purpurati Magnates augent muricem. Illustrissimus

Camenecensis Castellanus, Illmus: Referendarius Regni, Illmus: Capitaneus Circasiens: tres Fratres, tercentum Fabijs superiores; quia hoc ævo non fustibus, aut saxeâ tempestate, sed igne, & igneis spiritibus certatur ad palmam. Optarem nunc Scipionem aliquem, in singularem velitationem, veterano obijci Heroi, vix Africanum nomen, imò & caput non deponeret. Lucrum Martialis vitæ optimum æstimant, vitam in Patriæ emolumento deponere, & auri domestici jacturam, in nervum, & cotem militaris ferri, conversam, ærarium esse famæ opulentissimum. Quid dicam de Illustrissimo Excubiarum Regni Præfecto? Vigilantissimus Heros, armorum est Lydius; inter tranquilla pacis publicæ otia, laboriosus Civis, inter gyrantia castrorum signa, fixæ Virtutis, & constantis animi Ductor. Mercurius in Curijs, Gradivus in prælijs; in æstu negotiorũ, Patritiæ securitatis sitibundus Regni Minister, in rigore pænarum, abstemius sangvinis Judex, Eqvestris gloriæ insigne coronamẽtum. Quid de Illustrissimo

Illmus: Castellanus Camen: Illmus: Referendarius Regni. Illmus: Capitaneus Circasien:

Illmus: Excubiarum Regni Præfectus.

Illmus: Palatinus Kijoviæ.

Illmus: Felix Castell: Cracov: Magn: Ductor Regni.

ſimo NICOLAO PALATINO KIJOVIÆ? Decius Sarmaticus, amittere ſe exiſtimat diē, quem extra caſtra, & belli aciem ageret. Vix non prius vincere cæpit, quàm vivere. Quare Religioſiſſimus Libertatis Patriæ cultor, umbram ſervitutis metuit; nequidem limitibus Regni arctari paſſus, è campis Valachiæ, ſecuritati proſpicit Domeſticæ. Aſſveta ſervitio ingenia, effræni ſe rapi putant exitio, niſi ferre ſciant frænos, & maximos imperij contextus diſſilire, niſi arcto Principum compingantur iugo; eundemq́ eſſe magnis opibus ſervandis finem, qui ſerviendi fuerat; Educatis verò ſub libero Jove ad libertatem Proceribus, aſperius nihil eſt, Dominos, quàm, ferre lupatos. *A tot Palatinis, Caſtellanisq́ faſcibus, & Exercituum Regni Clavis, ad compendium Avitæ felicitatis venio, Illuſtriſſim: FELICEM Palat: Cracov: Capiductorem Regni Parentem Tuum ILLVSTRISSIME NEOSPONSE Omnigenæ virtutis Idea, exemplar, & prototypon ardentiſſimi in prælia animi,*

eo in imitatione facilior, quo fortiùs arduos quoscunq; labores explanavit. Superstitem fortitudinem, Illustrissimis Hæredibus reliquit integram. Opulentæ sortes Parentum, non animi magnitudo, dividi potest à successoribus, quæ, ut animæ spiritualis integritas, in partem scindi non patitur. Vnus ille & totus, in Vobis singulis vivit, qui se totū in solerti educatione pectoribus Vestris instillavit. Quod Theodosius, Honorio & Arcadio; Augustus, Druso Germanico; Hectori Priamus, in fundādo imperio; in armorū exercitijs Æneas Ascanio, Telamon Ajaci, in purpureo consulentiū cætu, Parmenio Macedoni, Cyneas Pyrrho, in fortitudinis experimento, Æson Jasoni, Philippus Alexandro, hoc Illmus: PARENS Vester, Vobis dignitatū, meritorūq; successoribus fuit. Intravit Regiam? solem luminū patrem, inferre secum videbatur, ita in fronte ejus innube serenum, in vultu serena Majestas, in ore amœna blanditi-es, in oculis blanda temperies, in incessu temperata gravitas eminebat. Perorare cæpit? amavit vocem ejus liber-

tas, probavit Majestas, populares fortunæ optarunt. Stetit in castris? quasi conjuratæ celerabant ad vestigia palmæ, felicitati suæ attribuens, quæ præcurrerit; frangebantur Panici Barbarorum impetus, elidebantur adustæ aprico sole cervices, priusquam vulneribus hostilia corpora affligerentur, imbelles Spiritus in Orco latebras quærebant. Quoties Martiali chalybe venas sangvinis in pectore Scythico laudi suæ laxavit? quoties ardenti mente gelidam Mæotidem in lacrymas solvit? tandem post tot bellicos agones, Cælum sidereus hospes intravit, non tam victorijs fractus, quàm vincere amplius dedignatus, postquam tres lacertosos Alcidas, pro se uno Atlante, Sarmatiæ suffecisset. Paternarum victoriarũ, & fortitudinis ex asse Hæres Illustrissim: MICHAEL *Notarius Regni, primus aciem occupat, cui, velut armorum Numini Oratorius adgeniculatur calamus. Ferreo stylo opus est, non plumosâ levitate pennarum, ut in Rhodopeio silice, non in paginarum mollitie exantlati illius sculpatur, non pingantur*

Illmus Michael Notarius Regni.

tri-

triumphi. Frangi potius bellicis amat laboribus, quàm lento consumi pacatioris studij otio, & olorum ignaviæ, Martialis cespitis beatitudinem anteponit; illius.

Mens asveta periculis,
Infra se validos despicit Hectores.
Frontem cladibus erigit,
Et gaudet quoties integra cæditur.
Laurus sangvine pullulant.
Et magnes, chalybis pabula diligit.

Illustrissimus Capitaneus Belzensis, Tertius Frater, quantum Potocciæ Felicitatis pignus! amant in illo svadæ & morum svavitatem Cives, formidant rigorem supercilij hostes. Dent mihi sæcula in devinciendos populorum animos Trajanum, in deterrendos exercitus Scipionem, in excitanda militaria signa Alcibiadem, sago, togaq; potentem Julium Cæsarem, omnibus ego Belzensem Nostrum Heroem, affectibus Civium, favore castrorum, triumphalibus, Civicis, muralibus sertis coronatum, opponam. Tuam Majestatem inducimus, cum belli, pacisq; studia Illustrissimor: Aboriginum & Fratrum Tuorum recensemus. Illmus Capitaneus Belzensis Terius Frater.

Illmus Excubiar: M. D. L. Præfectus.

ILLVSTRISSIME NEOSPONSE. Secundum Te generosior Lucina Victoriosissimo FELICI dedit, id est, ex Felice felicem, unde Bellonæ, fortunæq; aleam imperio Tuo semper captivas. In quantam molem excrescere debet Oratoria facultas? ut grande Tuũ Nomen, meritorum, armorumq; decora, animi Magnitudinem, pari dignitate effari possit? exhaurit Athenarum æquora, non minorem tantum Hyppocrenen, profunda sangvinis Tui amplitudo, implet omne spatium etiam i-imaginarium, imò & ideas quascunq; encomiorum, immensitas Virtutum Tuarum; offuntdit procella sudorum, latifundia paginarum, ideoq; ut laudes Tuas periculo humilitatis nostræ aggredimur, ita efferendarum labore solicito tenemur; si tamen comitari in dignitatum fastigia debiliori acumine merita Tua non poterit, ancillari saltim, & à longe celsissimas virtutes adorare studebit, incapax tantorum siderum facũdia. Et licet verus meritorum fructus sit, meruisse, nec ullum virtu-

ti-

tibus pretium, extra ipsas virtutes est, *juvat tamen claritatem factorum, æternitas fastorum. Per sæculares ætatum revolutiones leget in prælis venerabunda posteritas, inarabit Cedris, auro ad exemplum Patritiæ Gentis inducet, quàm fueris Civium meritissimus, Senatorum dignissimus, Heroum solertissimus, victorum felicissimus, os populi, cor Principum, lacertus Reipubl. quo meliùs nemo Terrarum desideria aperuit solijs, nemo digniùs amores soliorum detulit Terris, nemo justiùs æquitatem in Areopago, statuum negotia in curijs protexit. Exhumare hìc Moldavicos Duces, Scythicas acies, Dacorum exercitus; inducere Panegyri refertos ossibus & cranijs campos, decoloratas cædibus paludes, pingves Barbarorum sanguine indagines; congerere in triumphalem obeliscum, Thraces pharetras, & umbones, Bassarabum spolia, Asiæ exuvias;*

Quidquid barbaricis cladibus incapax
Fertur Bosphoreum sangvinis in fretum,
Ex spumasse Tyras, quot gelidus graves
Deplorat Boreas neces;

Armorum quali Potoccius arsit honore.

K *Vna*

*Vnâ quaſi coarctare periodo deberem9,
Vt Tuas ILLVSTRISSIME NEOSPONSE laurus in Valachia, Podolia, Dacia, adumbrare ſaltim, ſi non ad Tuam lucem æquali gloriâ edere poſſimus. Idem in armis Tyronicium Tuum fuit, quod & Herculis, ille Nemeen ſylvam excoriato Leone, in ſerta victricia ſibi coegit, Tu ſagorum triſte nemus in palmas frondeſcere juſſiſti. Accedenti Tibi hoſtile ſolum, accidebant è latebris furores aſcetici Barbarorum. Nunquam Servatrices Patrij Imperij Cruces Tartarum magis perculerunt, quàm cum Te Hæredem Pilavium, in armis aſpexit. Nec paſſi ſunt in faciem Tuam venire Lemures Scythici, quorũ terga tantùm vidiſti. Ipſi ſe exſpoliabant, non exſpoliabantur, ut & Tuis Manubijs, & ſuæ fugæ conſuluiſſent. Timidorum arma, ultro à latere ſuorum Authorum, in caſtra Victoris tranſeunt, ut generoſiori tractentur manu. Sentit, quem patitur ſeſſorem animoſior caballus. Sylveſtribus debellatorum Faunorum adoreis, Podhajecenſes ſuccedunt manubiæ.*

In Bucovięſi ſylva primas Laureas ponit.

Tau-

Tauricani Martis robur, rubori eidem fuerat, cùm gravis adeo Patriæ hostis, ibi levi manu Tuâ profligatus, pacem, quam in Polonia turbavit, ad Rhodopen quæsierit. Catenata mancipia servire Victori debuerunt, quæ sævire venerant. Equites Hyppocentauri, didicerũt in Palæstra Heroicæ Tuæ Virtutis humiliùs sub compedibus incedere. Suo damno expertus est Thracius Diomedes, obdurato chalybe Achilli nostro nõ benè se congressum fuisse. Ab Oriente, in Septemtrionem movisti aquilas. Detruncatâ Bisthonidis Cynthiæ superbiâ, ferreas casses tetendisti Gothico Leoni, quem ad Brodniciam, Marußewiam, Calissium non terruisti tantùm ignibus bellicis, sed attonsâ etiam ferro jubâ, in Balthicum spelæum compulisti. Quis ex rei gestæ dignitate, edisserere possit, illam Tuæ magnanimitatis & imperterritæ mentis fortitudinem? quâ tot Civilis belli fulmina, armati septemtrionis tempestates, periclitantis fortunæ incommoda, sub tonitru belli animosior, in procellis serenior, ad pericula alacrior, inter motus

Insignis eius in Podhaiecensi prælio dexteritas.

AdBrodnicia͂ Maraſzevia͂ Calissium hostem Patriæ cædit.

publicos, quasi è specula eminentior, despexisti. Dodoneæ quercus exuvijs leonum, clypeis, & aheneis indutæ thoracibus, fulmine, aut pugnaci ventorum rabie moventur; Ausoniæ Alpes malleo Annibalis cesserunt; admisit scissus Athos Victorem Persam Jupiter infra se & cælum immanes despiciebat Titanas, & tamen,

Infractus quævis ad fera bella stetit.

Magnum illa terrorem intulerat Jovi
Fidens juventus, horrida brachijs,
Fratresq; tendentes opaco
Pelion imposuisse Olympo.

Tu inter Martiales flãmas non adustus, inter malleum & incudem Septemtrionalis Vulcani non fractus, inter armorum fulgura interritus, omnibus ruinis altior stetisti, ut juratam Majestati Polonæ fidem, tecum, supra quodvis periculum extulisses. Quod verò militaribus ingenijs rarum est, Te bella gerente, pacis studio animus exercetur. Illa in vultu Tuo acceptio, in verbis clemẽtia, in ore mansvetudo, in populum comitas, cum Proceribus unio, in omnes affabilitas, in Curijs rectitudo, in Comitijs æquanimitas, ad satietatem spectantium

um oculis usurpatur, quasi extra omnem armorum facultatem existeres. Quodsi ad Tribunalia Regni, publicis votis electus Deputatus Judex, ream scelerum malignitatem, aut lege corrigere, aut securibus feriri voluisti, quâ sanctitate judicij, quo verborum pondere? quâ sententiarum æquitate id præstitisti? in tot Tibi Divini justæ Themidis fasces silvescunt laureas, quot triumphasti crimina, tot Civicas contribuit Curia, quot sceleratos Cives perdidisti. Non minor enim Crudelitas est, criminibus parcere, quàm innocentiam opprimere; & æquè Patriæ Pater est, qui seditiosa capita plectit, quàm qui bonos in sinu complectitur. Sævus incolumitatis curator est medicus, qui in mēbra totâ styge calentia non sævit. Et quamvis ignoscendum sit aliquando temeritati, non tamen deploratis ingenijs, si quidem,

Ad Tribunal Regni multoties Deputatus Judex.

Judicio premitur discola causa suo.

Crescet & exhaustas spoliabit pignore vites,
Ni ferat armiferam noxia sylva manum.

Hoc in Te temperamentū adoravit semper avidissima Tuæ justitiæ Curia; Nec promiscua, aut vulgaris Tibi clementia est, nec centum custodijs præmunita. Nemo Te in sententia gravem, nisi gravitas scelerum, nemo in judicio formidabilem nisi formido delinquentis conscientiæ, nemo in tribunali severum, nisi lenocinia peccantium senserunt. Metuunt sibi scelera, quoties Tibi stipulatam, cum ense manū Justitia porrigit. Quamvis Tu, involutos causarum nodos, feliciùs quàm Gordium ferro Alexander, districtâ ratione resolvis. Cæcum aliàs Numen, Astræa, ad lumen judicij Tui semper videt, nec palpare ampliùs scelera, sed perspicere & prosequi poterit, cui omnem

 hu-

humanæ iniquitatis obicem, ad quem hæc Dea impingeret, amovisti. Plus dicam, Petras scandali, & lapides offensionis, in fundamentum & r ucturam Judicialis Sanctuarij consecrasti, dum scandala, & offensas allisisti ad Petram. Nunquam in foro Tuo causas reorum, aurum disertius defendit. Nunquam vocale æs, quo minus æquitati attenderes, pretioso sonitu aures distraxit. Ad cor justæ Themidis, non ad manus Æaci, ad lances, non ad urnam, peroret necesse, qui actionem evincere conatur. Solennitates juris, devotas sibi mentes, non amant aureo ejusmodi tinnitu ad Tutelares aras justitiæ evocare. Actum est de innocentia, ubi actor Plutus litigat.

Auris, Judicibus, nõ manus apta dari.

Avariorem quis benè Tantalum
In consulentis limina Curiæ
Admittat? ut is naufraganti
Præsidium ferat æquitati.

Aliqui ad forum judicij, quasi ad Saturni messem accelerant, Tu Avitis ærarijs, & Te ipso satis opulentus, solo legum, & commodi publici amore in curiam extraheris. Impar est orator, Tuam in attentione causarum vigilantiam, in favore pupillaris negotij sollicitudinem, in excutiendis difficultatibus facilitatem, in componendis partibus comitatem, in ferendis Sententijs rectitudinem, in reos clementiam, in miseros benevolentiam, in contumaces robur brevi hâc complecti paginâ, nisi ipsa Themis Curiali ferro, pro calamo, in pectoribus Civium, pro tabulis, immortale Tibi concinnet elogium. Qualem Te in suo Generalium Comitiorum Augustali venerabitur Sarmatia Oratorem? ILLUSTRISSIME DOMINE, quo honore Tuis ferri lacertis gaudebit

Ad Generalia Comitia Reg: ex Terra Chelmẽsi Legatus; & antea multoties.

Chel-

Chełmensis Terræ Hæmisphærium? quâ avidita-te Senatoriæ curules, Tuis recreari consilijs anhe-labunt? qui toties jam in hoc Purpuratorum Nu-minum concilio, quidquid inter arcana Reipubli-cæ subtilis, inter sententias perplexi, inter nego-tia ardui, elevatæ rationis ope attigisti, salutari-bus consilijs enodasti, martiali animo excussisti; Niciam, aut Themistoclem Athenis, Cyneam Epy-rotis, Antipatrum Macedoniæ non invidemus, qui Patriam Majestatem, apud exteros Princi-pes, animo regnis majore circumtulerunt; tutius Sarmatica Integritas, Tibi nostro Mercurio, inte-gri pectoris Heroi, se cōmunicat, cujus omne studiū est, caput Curis Reipublicæ, cor amori libertatis, Vitam saluti populorum immolare. Ad Avitam Aboriginum Tuorum Celsitudinem, accedunt, & Nuptiali immiscentur triumpho, Celsissimi Prin-cipes Imperij LUBOMIRSCIJ, & cum illis Prin-ceps NEOBURGENSIUM Ducum Aula, Austriaci Archiduces, Cæsares *ipsi, Romanum Imperium, quod Celsissimæ genitrici Tuæ debes; Accedunt emeritissimi Duces RADZIWILIJ, CZARTORIENSES, SANGUSZKOWIJ, Illustrissimæ SAPIEHARUM, LESCZYNI-ORUM, SŁUSZKARUM, DANIELOVI-CIORUM, KALINOVIORUM, & mille a-liæ Prosapiæ, quas tenui aliquâ circumscribere velle congerie, inconsultæ foret temeritatis. Sa-tis Te in Augusto Tuo spectasse Ortu, satis con-fœderatam utriusq; Ducalis Sangvinis Majesta-tem, ad perenne Hymenæi Vestri ILLUSTRIS-SIMI NEOSPONSI deduxisse ornamentum. Modò ad dulcem Votorum harmoniam, Atticas*

 extra

extra Græciam evocabimus Apes, quæ non fulgentibus tantùm Majorum Ceris, ſed & melleo Hymenis Veſtri ſæculo deſerviant.

Hyblææ volucres, dulcia pignora,
Huc è Theſſalicis currite paſcuis,
Et quas Attica Pallas
Ceris nutrit, Apes, Ducum.
Hìc vos nobilius nectar habebitis,
Quàm quod ſidereo præbet Hebe Jovi,
Solertiq; feretis
In proboſcide mel Sacrum.
Hìc ſertis Procerum perpetuis virent,
Florenteſq; ferunt regna propagines,
Hìc ſtirps florida Gentis,
Gratis fragrat odoribus.
Hìc vernat roſei purpura Sangvinis,
Pæſtanâ potior, vel Sybaritide,
Florum regia mater
Quàm nobis ſatis invidet.
Hìc intacta nigro Lilia funere,
Candor patritiæ lacteus indolis,
Hìc mens, neſcia falſis
Tingi dotibus, eminet.
Civis, nempè, bonus flos Patriæ eſt; neq;
Sic proles Zephyri proſpera pullulat,
Vt Majæ genitricis
Floret Mercurius Iovi.
Regum gratus odor, vir fidei tenax;
Nullo proſperiùs nectare paſcitur
Quàm ſudore calentûm,
Princeps regia frontium;
Ergo mellifices, poſthabitâ Samo,
Matres huc properis ite volatibus,
Et condite beatis
SPONSIS MELLEA SÆCULA.